

УДК 338.242.2

Вергун М. О., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ВПЛИВ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ НА ФОРМУВАННЯ ЕКОСИСТЕМИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Підприємницькі університети займають важливе місце в сучасній економіці, виконуючи функцію не лише науково-освітніх центрів, а й активних учасників створення інноваційних екосистем. Зростаюча роль малого та середнього бізнесу (далі – МСБ) у світовій економіці ставить перед освітніми установами завдання, що включають підготовку висококваліфікованих підприємців, розробку нових бізнес-моделей та інтеграцію освітніх програм із реальними потребами ринку. Підприємницькі університети стають платформами для розробки та реалізації інновацій, що є основою для подальшого розвитку екосистеми МСБ [1-2].

У сучасних умовах підприємницька освіта набуває значної популярності, оскільки традиційні освітні програми вже не відповідають вимогам швидко змінюваного бізнес-середовища. Підприємницькі університети активно впроваджують моделі навчання, які зосереджені на розвитку не лише теоретичних знань, а й практичних навичок, необхідних для управління бізнесом, що дозволяє студентам не тільки отримати знання в галузі менеджменту, маркетингу, фінансів і права, а й сформувати навички вирішення реальних бізнес-проблем через інтердисциплінарний підхід.

Інтеграція підприємницьких університетів в інноваційні екосистеми стає важливим етапом у формуванні сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу. Університети, створюючи стартап-інкубатори, акселератори та платформи для взаємодії з інвесторами, надають молодим підприємцям доступ до необхідних ресурсів, що сприяють швидкому розвитку їхніх бізнес-ідей. Технології, які використовуються в навчальних програмах, забезпечують студентів і майбутніх підприємців навичками, що відповідають вимогам цифрової економіки, в тому числі в управлінні даними, аналізі ринку та застосуванні сучасних інструментів для покращення ефективності бізнес-процесів.

Підприємницькі університети також відіграють ключову роль у створенні інноваційних хабів, які служать платформами для розвитку нових стартапів і підтримки підприємців на всіх етапах їхнього розвитку – від ідеї до реалізації. Такі хаби надають студентам, а також зовнішнім підприємцям можливість доступу до менторства, консультацій, а також фінансування, що є критичним для реалізації їхніх проектів. Взаємодія між академічною

спільнотою та підприємцями сприяє створенню нових бізнес-моделей і технологій, що є основою для процвітання малого та середнього бізнесу в глобальному конкурентному середовищі [3-4].

Важливим аспектом є розвиток підприємницької культури, яку активно пропагують в університетах. Студенти отримують не лише інструменти для створення та розвитку бізнесу, а й уявлення про значення інновацій, ризиків, відповідальності та етики у бізнесі. Підприємницькі університети формують екосистему, в якій кожен її учасник – від студентів до досвідчених бізнесменів та інвесторів – відіграє важливу роль у підтримці та розвитку малого та середнього бізнесу.

Крім того, підприємницькі університети стимулюють економічне зростання шляхом активного співробітництва з місцевими органами влади, бізнес-асоціаціями та міжнародними партнерами, що дозволяє створювати сприятливі умови для розвитку нових підприємств, залучати інвестиції та поширювати інноваційні рішення в різних секторах економіки. Підтримка малого та середнього бізнесу через підприємницькі університети є ефективним механізмом для розвитку економіки на всіх рівнях, адже МСБ є важливим джерелом робочих місць, інновацій та економічної активності [5-7].

Отже, підприємницькі університети не лише навчають майбутніх підприємців, а й сприяють створенню та розвитку екосистеми, в якій малий і середній бізнес можуть процвітати, адаптуючись до постійно змінюваного економічного середовища. Вони виступають важливими акторами інноваційного процесу, забезпечуючи необхідні ресурси, знання та підтримку для реалізації підприємницьких ініціатив.

В умовах війни підприємницькі університети стикаються з новими викликами, які вимагають швидкої адаптації та переосмислення підходів до розвитку малого та середнього бізнесу. Порушення ланцюгів постачання, економічна нестабільність і обмеження фінансування створюють додаткові труднощі для підприємців. Однак саме в такі моменти роль університетів у розвитку бізнес-екосистеми стає особливо важливою, адже вони можуть стати осередком інновацій та креативних рішень, що допомагають адаптувати бізнес до нових реалій.

Однією з ключових функцій підприємницьких університетів в умовах війни є надання підприємцям можливості отримати нові знання та навички для ведення бізнесу в кризових умовах. Вони можуть здійснювати освітні програми, орієнтовані на управління ризиками, цифрову трансформацію, ведення бізнесу в умовах нестабільності та використання сучасних технологій для підтримки діяльності підприємства. Важливо, що університети можуть виступати не лише як освітні установи, але й як платформи для обміну досвідом і створення умов для співпраці підприємців.

У нинішніх умовах війни зростає потреба в адаптації бізнесу до нових викликів. Інноваційні підходи, що використовуються в підприємницьких

університетах, допомагають малому та середньому бізнесу швидше адаптувати свої стратегії до змінюваного ринкового середовища. Наприклад, цифровізація бізнес-процесів, використання віддалених технологій для організації роботи та впровадження нових моделей взаємодії з клієнтами можуть допомогти підприємцям зберегти стабільність і конкурентоспроможність в умовах обмеженого доступу до ресурсів.

Не менш важливою є роль підприємницьких університетів у формуванні підприємницької культури, орієнтованої на стійкість і стратегію виживання в складних економічних і соціальних умовах. Університети можуть стати каталізаторами для розвитку бізнесів, що здатні не тільки пристосовуватися до умов війни, але й створювати нові можливості для інновацій. Підтримка стартапів, організація стартап-акселераторів та інкубаторів, надання менторської допомоги допомагають підприємцям не тільки пережити кризу, але й вийти з неї сильнішими.

Також підприємницькі університети можуть виступати важливими посередниками між малим і середнім бізнесом та державними органами або міжнародними організаціями, допомагаючи знаходити рішення для залучення фінансування, підтримки через гранти та кредити. В умовах війни саме університети можуть стати тим мостом, що з'єднує підприємців із необхідними ресурсами, допомагаючи малому бізнесу не тільки виживати, а й адаптуватися до нових ринкових реалій.

Узагальнюючи, можна сказати, що підприємницькі університети в умовах війни виконують надзвичайно важливу роль у підтримці малого та середнього бізнесу. Вони стають не лише центрами знань, а й важливими партнерами, що допомагають підприємствам адаптуватися до нових умов, знаходити інноваційні рішення та стійко реагувати на зміни в економічному середовищі. В умовах глобальних викликів підприємницькі університети можуть стати основою для відновлення та розвитку бізнесу, надаючи підприємцям підтримку і ресурси для подолання кризових ситуацій.

Література

1. Грищенко, І. М. (2010). Освіта та професійна підготовка фахівців у світлі євроінтеграційних процесів. Актуальні проблеми економіки, 7(109), 56-61.
2. Каленюк, І., & Дяченко, А. (2016). Підприємницькі університети в глобальному освітньому просторі. Міжнародна економічна політика, (2), 59-75.
3. Грищенко, І. М., & Крахмальова, Н. А. (2013). Ефективність комунікаційної діяльності вищих навчальних закладів. Т, 2(4), 218-223.
4. Порев, С., & Коломицева, О. (2021). Інноваційний потенціал, інтелектуальний капітал і абсорбтивна здатність університетів у підприємницьких екосистемах. Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки, (62), 5-18.

5. Беялов, Т. Е. (2018). Особливості діяльності підприємницького університету в постіндустріальній економіці. Причорноморські економічні студії, (33), 41-46.
6. Романовський, О. О. (2015). Розвиток академічного підприємництва і підприємницьких вищих навчальних закладів в умовах глобалізації. Ефективна економіка, (11).
7. Краус, К. М., & Краус, Н. М. (2020). Платформена економіка: наратив інноваційного становлення підприємницьких університетів та філософія розвитку на засадах цифровізації. Ефективна економіка, (1).

УДК 338.45

Дорошенко Є. В., Даценко В.О., студенти
Полтавський державний аграрний університет

СТРАТЕГІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІННОВАЦІЙ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Стратегія технологічного менеджменту та інновацій в аграрному секторі економіки відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності та сталого розвитку цієї галузі. Аграрний сектор, який є важливою складовою національної економіки, постійно стикається з необхідністю адаптації до змінюваних економічних, соціальних та технологічних умов. В умовах глобалізації та швидких змін на ринку, інноваційні технології та ефективний менеджмент стають основними факторами, що визначають конкурентоспроможність підприємств у цьому секторі.

Технологічний менеджмент в аграрному секторі передбачає не тільки впровадження новітніх технологій, але й управління процесами їх інтеграції у виробничі системи, що включає в себе розвиток інфраструктури, оптимізацію виробничих процесів та управлінських практик для забезпечення стабільного та ефективного функціонування підприємств. Впровадження інновацій у таких сферах, як механізація та автоматизація виробництва, управління ресурсами, агрономія та логістика, дозволяє знижувати витрати, підвищувати продуктивність і зменшувати негативний вплив на навколишнє середовище.

Ключовим аспектом стратегічного підходу є не лише адаптація технологічних новинок, але й здатність підприємств до інноваційного управління. Інноваційний менеджмент в аграрному секторі включає розробку нових продуктів, удосконалення виробничих процесів, а також пошук нових ринків і моделей взаємодії з постачальниками та споживачами. У цьому контексті важливе значення має формування культури інновацій на рівні підприємства, що включає в себе сприяння творчому підходу до вирішення проблем і залучення працівників до процесу постійного вдосконалення.